

Forsker på kvensk og norskfinsk kultur

Kvensk og norskfinsk kultur blir gjenstand for både forskning og film i et nytt treåring forskningsprosjekt ved UiT Norges arktiske universitet.

Det treårige prosjektet dreier seg om å undersøke hvordan kulturarv oppstår når folk vender tilbake til ideer om fortiden, og til steder som symboliserer fortiden. Det er spesielt Øst-Finnmark og Nord-Troms som settes under lupen.

Ved å analysere hvordan språk, natur og steder brukes i identitetsprosesser i familier, museer og kulturindustri i Nordreisa, Skallelv og Vadsø, skal forskere ved UiT Norges arktiske universitet jobbe for å øke forståelsen om både globale og lokale aspekter ved kulturarv.

- Denne forskningen har stor betydning fordi det i dagens samfunn, preget av mobilitet både geografisk og kulturelt, kreves bedre kunnskap om hvordan fortiden tas i bruk for å skape identiteter og tilhørighet, sier leder av prosjektet, professor Kjell Olsen ved UiT.

Viktig kunnskap for nasjonalt museum

Varanger museum/Ruija kvenmuseum skal utvikles til det nye nasjonale museet for kvensk/norskfinsk kultur og historie. Derfor er forskningsprosjektet spesielt relevant for museet nå.

- Forskning vil gå parallelt med museets utviklingsprosess, og den vil med stor sannsynlighet gi nye måter å forstå den kvenske/norskfinske kulturen, sier Kaisa Maliniemi, som er avdelingsleder ved museet.

Forskningsdata vil bli samlet inn ved deltagende observasjon og intervjuer i Vadsø, Skallelv og Nordreisa. Prosjektet kommer også til å gjøre bruk av film som et utgangspunkt for analyse og formidling. I tillegg planlegges en blogg for å formidle fra forskningsprosjektet underveis i prosessen.



UiT-forskerne Trine Kvidal-Røvik (t.h.) Stein Roar Mathisen og Kjell Olsen skal samarbeide med dokumentarfilmskaperen Kristin Nicolaysen (midten) og Gyrid Øyen ved Varanger museum/Ruija Kvenmuseum og det skal tilsettes en Ph.D.-stipendiat som skal jobbe i forskningsprosjektet. Foto: E. Andersen/UiT



Gyrid Øyen ved Varanger museum/Ruija Kvenmuseum skal være med i prosjektet, som dreier seg om nye forståelser av kvensk/norskfinsk kulturarv. Foto: Varanger museum/Monica M. Gebhardt

Dokumenterer og formidler

Dokumentarfilmskaper og visuell antropolog, Kristin Nicolaysen, vil stå bak kamera og ser fram til å utforske den kvensk/norskfinske tematikken gjennom forskning og film.

- Med kamera vil jeg være med både i innhenting av data, samt være med å gjøre deler av forskningen tilgjengelig for et større publikum, gjennom film. Jeg vil særlig følge opp familiedelen av prosjektet om hvordan språket og kulturen videreformidles i dag og er noe annet nå, enn om vi skuer tilbake i tid. Samtidig blir det svært interessant å se hvordan man gjennom kulturnæring og museumsarbeid jobber med, formidler og levendegjør det kvenske i dag. Dette ser jeg ser veldig frem til å gjøre i et slikt faglig spennende nettverk, sier Nicolaysen.



Varanger museum/Ruija kvenmuseum skal utvikles til det nye nasjonale museet for kvensk/norskfinsk kultur og historie.

Foto: Varanger museum/Monica M. Gebhardt

Prosjektramme

Forskningen er forankret i forskningsgruppa Narrating the Postcolonial North ved UiT, har en totalramme på litt over 7,8 millioner kroner og skal gå fra 2017 til 2020. Prosjektet har en referansegruppe bestående av Ihana, Ruija Kvenmuseum, Halti kvenkultursenter IKS, Egil Sundelin og Hilja L. Huru. I tillegg involverer prosjektet en internasjonal faggruppe bestående av professorene Peter I. Crawford (Aarhus University), Mara K. Berkland (North Central College) og Lisa A. Flores (University of Colorado at Boulder).

Varanger museum/ Ruija Kvenmuseum, Nicolaysen film og UiT-Norges arktiske universitet har fått finansiering til dette prosjektet gjennom ett av Forskningsrådets SAMKUL-program. Det er i denne runden bevilget totalt 18 millioner til tre prosjekter som omhandler nasjonale minoriteter i Norge. Midlene til forskning om nasjonale minoriteter i Norge er finansiert gjennom øremerkede midler til Forskningsrådet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD).

Kontaktpersoner: Kjell Olsen (prosjektleder) 78450436, Trine Kvidal-Røvik 78450330, Stein Roar Mathisen 78450433